

Landskap: Blekinge.

Upptecknat av: Gunnar Hobrok

Härad: Båra.

Adress: Håslösholm

Socken: Kristianopol.

Berättat av: Johan Olsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1858 i Kristianopels sn.

Innehåll:

Om löner m.m.	sida 1.
Namnformer.	" 2.
Barkhuggning.	" 2.
Tröskning.	" 4.
Sillförsäljning, skjutrar.	" 4.
Arbetsordning på gård.	" 5.
Svedja.	" 5.
Hösta löv.	" 8.
Vargar, råvar.	" 11.
Medel mot rot i knäet.	" 12.

12 sidor.

ACC. N:R. 5921

Landskap: Blekinge

Härad: Östra

Socken: Kristianopel.

Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av: Gunnar Hobro

Adress: Fläskleholmen

Berättat av: Johan Olsson

Född år 1858 i Kristianopels st.

1.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVOm löner m. m.

I berättarens barndom var dagspenningen 12 skilling för småpojkar och 16 skilling för flickor, som var med i arbete. De sysslade då mest med att plocka sten, dra rispr, etc.

Olsson var i sin ungdom anställd på en gård som ägdes av grosshandlaren Kringelberg från Karlskrona. Här var han med i återbruksarbetet m. m. Han hade då 60 kr. utom maten i lön för sommaren. Detta var 1874-75 ungefär.

Senare var Olsson ute till sjöss en kort tid och var ute som kokk, hade då 10 kr.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

5921

Landskap:

Blekinge

Upptecknat av:

Gunnar Hobro

Härad:

Östra

Adress:

Hässelholm

Socken:

Kristianopol.

Berättat av:

Johan Olsson

Uppteckningsår:

1939.

Född år

1858 i Kristianopels sn.

per månad (1877).

Namnformer:

Kristianopol kallas allmänt "Nobelen".
En av öarna utanför Kristianopol kallas
"Stöckaskär", emedan på densamma fanns
"Stöckahus", d.v.s. knuttimrade ängslador.

Barkhuggning.

Bark högs för mycket här, och forsla-
des i säckar till städerna. Det kräddes upp
i tunnor (mätt). En del sändes till Köpen-
hamn och Malmö.

2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 5921

Landskap: Blekinge
Härad: östra
Socken: Kristianopel.
Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av: Gunnar Hobroh
Adress: Håslösholm.
Berättat av: Johan Olsson
Född år 1858 i Kristianopels en.

3
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1/3 av förtjänsten för barkhuggningen fick
man själv, resten tog ägaren.

Först skrapades loss mossan med en
skrapa, och sedan skars barken loss med
yxor. Sedan torrades den i solen, det tog
flera dagar då det gjordes den grövre barken.
Sedan hackades den sönder med handyla
på huggkubb, då man satt på logen.
Det skulle vara små bitar av en tummes
längd.

I Kristianopel fanns ett garveri;
där bark krossades med stamp, med
stolpar av järn, som hackade för hand-
kraft, upp och ner.

ACC. N.R. 5921

Landskap: Blekinge

Härad: Östra

Socken: Kristianopel.

Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av: Gunnar Möbius

Adress: Håstlehögen

Berättat av: Johan Öbsson

Född år 1858 i Kristianopels sn.

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVTröskning.

Man började tidigt med tröskningen på morgonen, vid 1-2 tiden och höll på till 7-8 på kvällen. Man hade 6 skilling för att man trask 12 skäppor (2 tunnlar). Av det tröskade fick tröskaren själv den 12. skäppan, och dessutom fick man juckost.

Sillförsäljning, skjutlar.

Torhamns boarna kom för med skjutlar med sill, de körde i kapp att sälja sillen. Det var utmed vägen norrut genom Kristianopel och ända in i Småland.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5921

Landskap: Blekinge

Härad: Östra.

Socken: Kristianopel.

Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av: Gunnar Hobro

Adress: Ljusslebo

Berättat av: Johan Olsson.

Född år 1858 i Kristianopels so.

5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVArbetsordning på gård.

Arbetet på den gård som ägdes av Kringelberg, där Olsson var anställd, började där solen gick upp, man fick så klockan 1/2 5 först kaffe och smörgås, sen frukost och middag vid 12 tiden. Vid 5 tiden var det "mencaffon"; sedan kvällsmat kl. 8-9 på kvällen.

Svedja.

Svedjelandet kallade man "rössel", det brändes på sommaren. Innan brännandet togs stochar undan, så att det mest bara var riset som drogs ihop och brändes. Man tände bäst med vinden, men

ACC. N:R. 5921

Landskap: Blekinge
Härad: Östra
Socken: Kristianopel.
Uppteckningsår: 1929.
Upptecknat av: Gunnar Hobro
Adress: Håslösholm
Berättat av: Johan Olsson
Född år: 1858 i Kristianopelska

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det var allteftersom det var surt eller torrt.

Man passade gärna på att samtidigt
hugga bark. Stocharna användes till
timmer och bräder, sågades med hand-
såg, "Stochsåg". Då stocher las opp på
bockar och trä man drog sägen, en av
dem stod ovanpå stocher.

Man har synbarligen ej här brutat
brämma träkol.

När brandfaran fick man bära vatten
till svedjplatsen. Vidare skyddade man
sig genom att hugga brandgator, d. v. s.
man högg upp en del skog och buskar
kring platsen.

Skriv endast på denna sida!

5921

ACC. N:R.

Landskap: Älfringe.

Upptecknat av:

Härad: Östra.

Adress:

Socken: Kristianopel.

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939.

Född år

1858 i Kristianopels sn.

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Man sätte upp gårdsgård i hring, s.k. "fäller", som var ej satt så tätt, mera tillfälligt.

Råg såddes först på hösten i askan; den krattades ner med "krattor" av grangrenar med 4-5 små grenar i ena änden. Krattor med järntvlar synes ej ha använts här. Den som rådde om marken skulle släppa till rågen, de som hade gjort arbetet skulle sedan ha tredjedelen av skörden.

Rågen högs mest med skäror / hand- / det gick sämre med liar

Kanske någon gång hände det

Skriv endast på denna sida

ACC. N:R.

5921

Landskap: Blekinge.

Härad: Östra.

Socken: Kristianopel.

Uppteckningsår: 1919

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

Gunnar Hoberg
Hässelholm
Johan Blosson
1858 i Kristianopels sn.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

att man satte potatis nästa år på sockje-
marken, om där inte var för mycket sten.
Ej längre fick skogen väta igen, först blev
det bete som kunde skjätas gyp med
lite "hömåle", först efter höst som man
samlade på "shindarna" (shinnat).

"Hösta löv"

Detta kallades "hösta", "shära" eller "repa"
löv. Det var mest åt fjärran. På våren
körde man skudon och högg talle och
grane och gav fätreken hemma på
gården.

Det egentliga arbetet med att "shära"

Skriv endast på denna sida!

5921

ACC. N:R.

Landskap: Blekinge

Härad: Östra

Socken: Kristianopel.

Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

Gunnar Hobro
Härskolan

Johan Olsson.

1858 i Kristianopels socken.

9.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

löv" var i augusti, när man bärjat siden.
det ansågs bättre att komma igång ti-
digt än sent, annars blev det sämre.
Man tog mest björk och aspe för
håttarna. Värket kunde man sedan
hugga fannaved av på vintern: 8 kronor
fannen.

Lövet skars av med "risbit"; sådana
var gjorda av gamla hia. Vanligen högg
man ner träden vid roten och högg
på av grenarna. Det var tydligen säll-
synt att "huala" här på orten.

Lörkvistarna bandt sedan i
kvastar, och torrades genom att lutas

Skriv endast på denna sida!

5921

ACC. N:R.

Landskap: Blekinge
 Härad: Östra.
 Socken: Kristianopol.
 Uppteckningsår: 1939.

Upptecknat av: Gunnar Hobro
 Adress: Hårslebohus.
 Berättat av: Johan Olsson
 Född år 1858 i Kristianopels su.

10
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

mot grenar; ställdes med lövet uppåt.
 Enär också torhades det på stakar, eller
 på gärdsgårdar o. stencurrar, eller ställdes
 i kavar på marken liksom säden.

Det torhades 2-3 dagar. Det kördes
 sedan hem och lades i ladorna. Möjli-
 gen kunde de uppåt skogarna lägga
 det på marken i kuvor eller stäckar,
 men detta har tydligen ej varit vanligt
 här.

Skogsgårdarna kunde ha så många
 lövkvistar att en del kastades ut sedan,
 men sjögårdarna tog mer vara på.
 Man brukade ge djuren 2-3 kvistar

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 5921

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: Gunnar Hobro

Härad: Östra

Adress: Håpsebo

Socken: Kristianopel

Berättat av: Johan Olsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1858 i Kristianopels län.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

om dagen och höv emellanåt.

Vargar, råvar.

Olssons värfar som blev 96 år, var ute för vargar, som sköt ihjäl en kalvhviga i "Fallet" (gårdar nord om Kristianopel).

Räv togs förr i grop, man lade bräder över gropen och en ankla fästes där som bete.

Gropar fanns förr mycket vid gårdar invid Kristianopel, vilka därför kallades "Rävårdarna".

5921

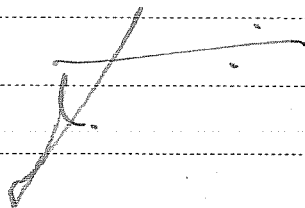
ACC. N:R.

Landskap: BlekingeUpptecknat av: Gunnar HovrödHärad: Östra.Adress: HärsleholmSocken: Kristianopel.Berättat av: Johan OlssonUppteckningsår: 1909Född år 1858 i Kristianopels sn.

12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMetel mot out i knä.

När man fick out i ett knä eller så där,
skulle man sätta sig på en sten och en annan
skulle stjunta över dem, "skåtet" kalla di att
för.

Skriv endast på denna sida!